۶۷۲۶ دوشنبه ۲۱ اسفند ۱۴۰۲ ■ ۳۰ شعبان ۱۴۴۵ ■ قیمت در استان تهران و البرز ۵۰۰۰ تومان و دیگر استان‌های کشور ۴۰۰۰ تومان ■ ۲۰ صفحه

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

جام جم

+ ضمیمه «چاردیواری»

نگاهی به یک سال تلاش هنرمندان موسیقی

سال کوک موسیقی

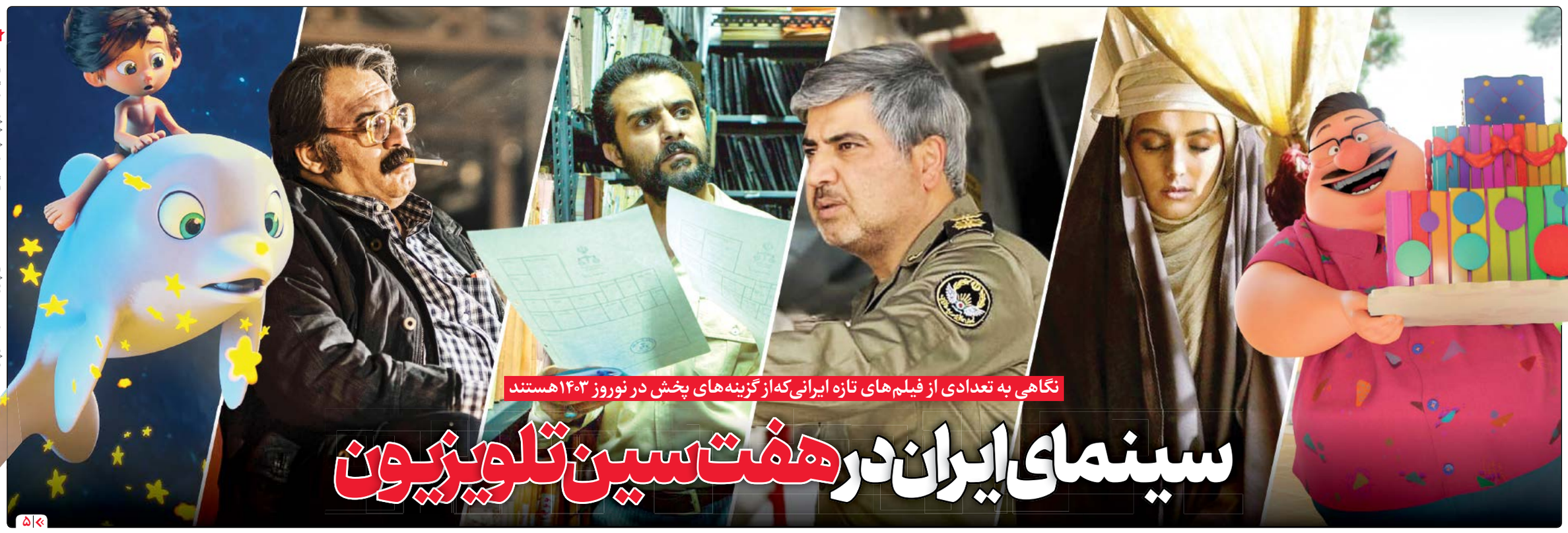
» ۸

در گفت‌وگوی «جام جم» با استاد حوزه و مبلغ بین‌الملل بررسی شد

رمضان؛ جشنی به وسعت دنیا

» ۱۱

اسامی فیلم ها از چپ: پسر دلفینی، ضد، مصلحت، های پاور، اخت الرضا، لوپتو

نگاهی به تعدادی از فیلم‌های تازه ایرانی که از گزینه‌های پخش در نوروز ۱۴۰۳ هستند

سینمای ایران در هفت سین تلویزیون

» ۵

«جام جم» مسئولیت های برگزیدگان جدید مجلس را بررسی کرده است

امید مردم به منتخبان بهارستان

» ۲

رسانه ملی، گرفتار تله اختلاف‌افکنی های بیرونی و غرض‌ورزی های سیاسی نخواهد شد

«تحول» پرقدرت ادامه دارد

» ۱

کاظم ابوخلف، سخنگوی آژانس امداد سازمان ملل در گفت‌وگو با «جام جم» مطرح کرد

غزه، رمضان و تراژدی قحطی

» ۱۸

گزارش «جام جم» از جزئیات جلسات تعیین دستمزد کارگران

سبد معیشت کارگران آب رفت

» ۱۳

هشدار مهم سخنگوی آتش‌نشانی درباره حوادث مرتبط با مواد محترقه

رکوردزنی تلفات چهارشنبه‌سوری

» ۱۹

نگاهی به سریال روی آنتن شبکه یک سیما

«سنجرخان»؛ ادای دین به قهرمانان ملی گمنام

» ۶

گزارش «جام جم» از جزئیات آمار اشتغال در کشور

جمعیت بیکاران چگونه کم شد؟

» ۳

یادداشت

مهدی گیوه‌کی / مدیر مسئول

«تحول» پرقدرت ادامه دارد

رسانه ملی در روزهای اخیر شاهد یک تغییر مهم بود که شاید حاشیه‌های زیادی در رسانه‌ها ایجاد کرد. حاشیه‌هایی که البته از مهر ۱۴۰۰ حاشیه‌سازان همواره به‌دنبال ایجاد آن بودند و در آینده نیز ادامه خواهد داشت. در مورد اتفاقات اخیر در صداوسیما ذکر چند نکته ضروری است.

۱ تغییر صورت‌گرفته در معاونت سیاسی سازمان صداوسیما اتفاقی عادی مانند سایر جابه‌جایی‌ها در نهادهای جمهوری اسلامی است و اصولا مسئولیت‌ مانند دوی امدادی است و هر شخصی تا جایی کار را پیش می‌برد و نفر بعدی ادامه مسیر را می‌رود و این تغییر قاعدتا حرکتی رو به جلو خواهد بود که اگر قرار بود رو به پیشرفت نباشد منطقا تغییر رخ نمی‌داد.

۲ در سال‌های ۹۳ و ۹۷ دو طرح تحولی برای رسانه ملی آماده شده بود ولی این طرح‌ها بیشتر توسعه‌ای بود، قالب فنی و سخت‌افزاری داشت و سهم محتوا در آنها بسیار رقیق بود یا اصلا وجود نداشت. صداوسیمای جمهوری اسلامی به‌عنوان رسانه ملی نیازمند طرحی تحولی بود که به‌دنبال تغییر گفتمان و رویکردها باشد. طرح جدید تحول رسانه ملی که با تایید رهبر معظم انقلاب و در دوره مدیریت جدید رسانه ملی از سال ۱۴۰۰ شروع شد به‌دنبال اصلاح رویکردهای غلط و تغییر گفتمان حاکم بر رسانه ملی است. عملا با تایید سند تحول صداوسیما توسط رهبر انقلاب تکلیف صداوسیما مشخص شده است. ذکر این نکته ضروری است که تایید این سند تحول توسط معظم‌له یک پیام به جریان رسانه‌ای کشور نیز دارد که آنها نیز باید خود را اصلاح و بازسازی کنند.

۳ اصولا ایجاد هر نوع تحولی در هر سیستمی سخت است. در اینجا منظور از سیستم، تعریف کلاسیک سیستم است؛ یعنی هر مجموعه‌ای که دارای ورودی، پردازش ورودی و خروجی است. حال در مجموعه معظمی مثل صداوسیما که سال‌ها با سیاست توسعه و به شکل سخت‌افزاری جلو رفته است تحقق این تحول قاعدتا بسیار سخت خواهد بود و به‌خاطر اینرسی ذهنی برای سکون با مقاومت‌هایی از درون و بیرون روبه‌رو خواهد شد. روان‌شناسان معتقدند حفظ وضع موجود بهینه‌ترین کاری است که ذهن می‌تواند انجام دهد. حال در این سیستم با دو نوع مقاومت روبه‌رو هستیم؛ مقاومت درونی که به‌دلیل عادت‌کردن به سیاست‌های گذشته است و مقاومت بیرونی به‌خاطر به خطر افتادن منافعی (نه لزوما مالی) است که سال‌ها در این مجموعه برای افراد و جریانات تعریف شده است، آن هم طبیعی است و در طول زمان و فشارها به فراخور اتفاقات دچار افت‌وخیز می‌شود. همه می‌دانند که در صداوسیما تحول شروع شده است و برای نمایان‌شدن آثار آن چند سال زمان نیاز است و البته در این مدت زمان قاعدتا فشارها نیز زیاد خواهد بود.

۴ نکته مهم این است که با وجود فشارها و تخریب‌ها و هجمه‌ها مسیر گم نشود. نشانه‌های تحول الان در حوزه‌های مختلف رسانه ملی کم‌کم در حال هویدا شدن است و با تمام حملات و مقاومت‌ها الان کارنامه قابل ارائه‌ای درست شده است که باعث می‌شود ادامه مسیر را جدی‌تر پیگیری کرد. به‌عنوان مثال، مهم‌ترین و واضح‌ترین ثمره و مصداق تحول رفتار امسال صداوسیما در موضوع انتخابات است که در مقایسه با انتخابات‌های گذشته بی‌نظیر بود و بستری برای انتخابات‌های آینده است، راه‌اندازی ۲۰۰ کانال تلویزیونی، طراحی برنامه‌های بی‌سابقه چالشی مثل به‌علاوه یک، شیوه و ... بخشی از این تحول است.

در حوزه‌های سریال‌سازی و برنامه‌سازی مذهبی، طنز و سرگرمی و ... هم کارنامه‌ای قابل ارائه به وجود آمده است. فرآیند تولید برنامه‌های نمایشی در مسیر تحول است و در بخش عمده‌ای از این تحول سازوکاری به سرانجام رسیده است تا دیگر همچون دوره‌ای شاهد نباشیم همزمان با پخش آخرین قسمت یک سریال همه دنبال نفوذی بگردند! نباید فراموش کنیم هر تغییری سخت است و قرار نیست مسیر هموار باشد.

۵ برگردیم به ابتدای متن؛ آیا تغییر و تحول در معاونت سیاسی سازمان در مسیر تحول تریبون جمهوری اسلامی خللی ایجاد خواهد کرد؟ پاسخ این سؤال قطعا خیر است. سند تحول به‌عنوان یک سند استراتژیک قابل جرح و تعدیل نیست و برخی تغییرات صورت‌گرفته در این مسیر مثل اصلاح برخی ساختارها یا کم و زیاد کردن آنها و یا تغییر افراد فقط در راستای همین سند صورت می‌گیرد و حتما در مسیر تحول خواهد بود. نکته اصلی و مهم این است که تحول با سرعت و قدرت و بدون کمترین عقب‌نشینی همچنان ادامه خواهد داشت.

۶ حرف آخر این‌که در دهه‌های گذشته برخی سیاسیون تلاش داشتند با القای حاکمیت دوگانه و رودررو قراردادن نهادهای رسمی، نوعی شکاف را در داخل حاکمیت شکل دهند و از انسجام و یکپارچگی ملی بکاهند. حالا با جابه‌جایی‌های مدیریتی در نهاد مهم رسانه ملی، بعضی افراد که سابقه اختلاف‌افکنی داشته و دارند، سعی کردند همان پروژه را پی گرفته و به نوعی، تصویر تقابل ساختاری در درون نظام را ارائه دهند. بی‌تردید چنین تحلیل‌هایی که یادآور مصیبت اختلافات سیاسی گذشته است، نمی‌تواند بر مسیر تحول‌آفرینی صداوسیما سایه افکند و رسانه ملی هیچ‌گاه در تله اختلاف‌افکنی‌های بیرونی و غرض‌ورزی‌های سیاسی گرفتار نخواهد شد.

نگاه

مسعود رضایی / تحلیل‌گر مسائل سیاسی

یک معمای پیچیده

ما در طول بیش از چهار دهه گذشته شاهد پیشرفت‌ها و دستاوردهای بسیار بزرگ و چشمگیری در عرصه‌های علمی و فناوری بوده‌ایم که به برخی از آنها اشاره می‌کنم و سپس به طرح معمایی می‌پردازم که ذهن اینجانب و بسیاری از اهالی این سرزمین را به خود مشغول داشته و پاسخی برای آن پیدا نمی‌کنیم. ما اولین اقدامات جدی خود در عرصه صنایع نظامی را بعد از انقلاب شروع کردیم چراکه در قبل از انقلاب، آمریکایی‌ها سررشته تمامی امور در این زمینه را به دست داشتند. بعد از رفتن آنها، نگرانی جدی از این بود که چگونه خواهیم توانست تجهیزات نظامی پیشرفته را تعمیر و نگهداری کنیم اما با هر سختی که بود، به هر حال این کار را انجام دادیم. سپس گام‌هایی را به سمت تولید برداشتیم. اولین پهپادها را که ساختیم، بسیار ساده و ابتدایی بودند اما نا‌امید نشدیم و کار را ادامه دادیم تا امروز که پهپادهای ایرانی، جزو درجه یک‌های جهانی به شمار می‌آیند. برای ساخت موشک هم وارد مراحل آموزش و تحقیق و طراحی و تولید شدیم و شروع کردیم به ساخت و توسعه و ارتقای فناوری تا این که امروز در عرصه موشک‌سازی در انواع و اقسام آن، یکی از معتبرترین در دنیا هستیم. وارد عرصه‌های دیگر نظامی نیز شدیم مانند ساخت ناو و زیردریایی و اژدر و قایق‌های تندرو و تانک و نفربر و توپ و انواع و اقسام تجهیزات که نیازی به توضیحات اضافه در این زمینه نیست. بنابراین ما در صنایع نظامی تقریبا از صفر شروع کردیم و اینک نزدیک به صد هستیم.

در زمینه صنعت هسته‌ای هم همین‌طور. آن مقدار اندکی که در قبل از انقلاب بود توسط دیگران بر مبنای مدیریت عالی علمی و اجرایی خودشان بنیان گذاشته شده بود که البته تعدادی از ایرانی‌ها نیز برای امور نه‌چندان مهم به کار گرفته می‌شدند. بعد از انقلاب و به دنبال گرتابی‌های شرکت‌های طرف قرارداد ایران در امور هسته‌ای، تصمیم گرفتیم مسیر دیگری را در این زمینه طی کنیم. بر این اساس، اولین سانتریفیوژ خارجی به نام پی‌وان که از سطح تکنولوژیک بالایی نیز برخوردار نبود، به ایران آورده شد و با مهندسی معکوس، شروع به یادگیری، تحقیق و سپس ساخت سانتریفیوژ کردیم و کار را ادامه دادیم تا امروز که آوازه سانتریفیوژهای ایرانی با برخورداری از سطح علم و فناوری بسیار پیشرفته، در سراسر جهان پیچیده است.

در دیگر عرصه‌های هسته‌ای نیز تلاش کردیم و به مراتب و مدارج بالا دست یافته‌ایم. از تکمیل چرخه غنی‌سازی تا طراحی و تولید صفحات سوخت گرفته تا امروز که به سطحی از خوداتکایی و خودباوری در این زمینه رسیده‌ایم که در حال حرکت به سوی طراحی و ساخت نیروگاه‌های اتمی به دست متخصصان داخلی هستیم. به این ترتیب در حالی که دیگران تمام سعی خود را به کار بردند تا ما را از حرکت بازدارند، ما یک صنعت هسته‌ای کامل و پویا را در کشور بنیان گذاردیم که می‌تواند دستاوردهای بسیار ارزشمندی برای ما در زمینه‌های مختلف داشته باشد. هنگامی که می‌خواستیم پا به عرصه علوم و فناوری نانو بگذاریم، از آنجا که هیچ سررشته‌ای در این مقوله نداشتیم، تعدادی از دانشمندان و اساتید خارجی را به کشورمان دعوت کردیم و از آنها آموختیم. کسانی را هم برای فراگیری به خارج فرستادیم و باز هم آموختیم. سپس دست به کار شدیم و با سرعت زیاد در این مسیر حرکت کردیم و امروز با جلو افتادن از همان‌ها که در ابتدا از آنها آموختیم، در رده چهارم جهانی از لحاظ تولید علم در عرصه نانو هستیم. دستاوردهای مختلف این علم در کشورمان نیز مشهود و عیان است و در امور مختلف به کار گرفته می‌شود. در علوم و فنون فضایی نیز جایی نداشتیم اما مطالعه و تحقیق کردیم، نیروی متخصص تربیت کردیم و بعد شروع به ساخت و تولید کردیم و امروز ماهواره‌های ایرانی با موشک‌های ایرانی از سکوهای پرتاب ایرانی به فضا فرستاده می‌شوند و توسط پایگاه‌های کنترل ایرانی، رصد و بهره‌برداری می‌شوند. ما در علوم و فنون فضایی از کف زمین شروع کردیم و امروز به ارتفاع ۵۰۰ کیلومتری رسیده‌ایم و چشم به ارتفاعات بالاتر دوخته‌ایم و با سرعت در حال پیشروی به سمت آنها هستیم. در عرصه بیوتکنولوژی و تجهیزات پزشکی از یک واردکننده تمام‌عیار تبدیل شده‌ایم به سازنده بسیاری از تجهیزات پیشرفته و روز به‌روز شاهد پیشرفت‌های بیشتری نیز در این زمینه هستیم. اینک شرکت‌های مختلف ایرانی در نمایشگاه‌های تخصصی داخلی و خارجی، این توانمندی‌ها و دستاوردهای خود را به نمایش می‌گذارند و تحسین دیگران را برمی‌انگیزند؛ بعلاوه آن که محصولات صنایع پزشکی ایرانی توانسته است به مرحله صادرات نیز برسد و مورد استقبال قرارگیرد. در زمینه علوم و تحقیقات و ساخت انواع داروها، سرم‌ها و واکسن‌ها هم مسیر قابل قبول و افتخارآمیزی را پیموده‌ایم و امروز علاوه بر تولید انواع داروهای متعارف، در ساخت رادیوداروها و همچنین داروهای خاص مبتنی بر علم نانو نیز به دستاوردهای خوبی رسیده‌ایم و راه‌مان را با قوت ادامه می‌دهیم. فراموش نکنیم که توانمندی ایران در ساخت مجموعه‌ای متنوع از واکسن‌های کرونا، توانست سطح علم و فناوری ایرانی را در این زمینه به رخ جهانیان بکشاند. در زمینه ساخت سازه‌های غول‌پیکر مانند سدهای بزرگ و پل‌های طویل و ساختمان‌های بلندمرتبه نیز از مراحل آغازین آن شروع کرده و به مراحل بالایی رسیده‌ایم. در حالی که قبل از انقلاب تمامی سدهای بزرگ کشور توسط شرکت‌های خارجی طراحی و ساخته می‌شد، در دوران بعد از انقلاب سدهای بسیار بزرگ‌تر و پیچیده‌تر توسط مهندسان داخلی طراحی و ساخته شد و کارمان به جایی رسید که حوزه فعالیت در این زمینه را به خارج از مرزهای خود توسعه دادیم و به مرحله صدور خدمات مهندسی گام نهاده‌ایم.

صنعت نفت یکی دیگر از عرصه‌هایی است که توانسته‌ایم توانمندی‌های علمی و فناوری خود را در آن ارتقا دهیم و در طراحی و ساخت انواع و اقسام تجهیزات و امکانات گوناگون در این حوزه، از تجهیزات سرچاهی گرفته تا برج‌های بزرگ در صنعت پتروشیمی تا سکوهای عظیم نفتی را طراحی و تولید کنیم و امروز در حال حرکت به سوی ساخت دستگاه‌های حفار افقی بسیار پیشرفته هستیم که تنها دو سه کشور دیگر رقیب ما در این عرصه‌اند.

در صنعت کشتی‌سازی نیز پیشرفت‌های بسیار خوبی داشته‌ایم و امروز قادریم نفتکش‌های عظیم و حجیم را طراحی کرده و بسازیم. همچنین در تعمیرات این‌گونه نفتکش‌ها به حدی از توانایی رسیده‌ایم که هر روز بر تعداد مشتریان خارجی ما برای تعمیرات نفتکش‌های‌شان در ایران افزوده می‌شود. در عرصه رباتیک و علوم دیجیتالی هم ایران توانسته است جایگاه مناسبی برای خود در جهان دست و پا کند و در حال پیشرفت‌های سریعی در این زمینه است. در زمینه علوم زیستی و ژنتیک نیز کمابیش از مراحل اولیه شروع کردیم و با تأسیس پژوهشگاه رویان و نیز گسترش کارهای تحقیقاتی در کشور، امروز به سطوح عالی در این زمینه رسیده‌ایم. اینها تنها نمونه‌هایی از رشد، توسعه و ترقی ما در علوم و فناوری‌های گوناگون است و اگر خواسته باشیم به تمامی موارد اشاره کنیم، بسیار طولانی خواهد بود.

خوشبختانه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در جای جای کشورمان و دستاوردهای آنها گویای پیشرفت‌های بسیار خوبی در زمینه‌های گوناگون است و در شرایطی که دشمنان با تحریم‌های حداکثری خود سعی در ناامیدسازی مردم ایران دارند، بارقه‌های امید را در دل ملت ایران فروزان و درخشان نگه داشته‌اند. اینک می‌رسیم به طرح معمای این نوشتار؛ چگونه است که ما در عرصه‌های مختلفی که حتی در بعضی از آنها از صفر مطلق شروع کرده‌ایم، توانسته‌ایم به دستاوردهای بالا و درخشانی دست‌یابیم و به صد نزدیک شویم اما در صنعت خودروسازی که از چند دهه قبل از انقلاب در کشور ما پایه‌گذاری شد، تاکنون که چند دهه از انقلاب می‌گذرد، همچنان قادر به دستاورد چشمگیری نشده‌ایم و لنگان لنگان طی طریق می‌کنیم؟ آیا این عقب‌ماندگی، عجیب و حیرت‌انگیز نیست، به‌خصوص اگر به این واقعیت توجه کنیم که خودروسازی طی چهار دهه گذشته مورد حمایت‌های بسیار جدی و بلکه افراطی قرار داشته است؟ اگر به مجموعه دستاوردهای علمی و صنعتی در کشورمان طی دوران بعد از انقلاب توجه کنیم، که نمونه‌هایی از آنها در بالا ذکر شد، کاملا پیداست که ما در علوم مختلف مانند صنایع، مکانیک، فیزیک، شیمی، پلیمر، الکترونیک، برق، متالوژی، نانو، مخابرات، اُپتیک، آئرودینامیک، دیجیتال، رباتیک و بسیاری دیگر از عرصه‌های علمی به سطح قابل قبول و بعضا عالی رسیده‌ایم و قادر شده‌ایم از این علوم در طراحی و تولید انواع مختلفی از کالاها و خدمات مورد نیاز کشورمان بهره‌گیری کنیم. حال سؤال اینجاست که مگر برای ساخت یک خودروی مناسب، به چه علوم و فنونی نیاز است که ما قادر به طراحی و تولید یک خودروی درخور شأن ملت ایران نیستیم؟! به راستی اگر صنعت خودروسازی در کشور ما همپای برخی دیگر از عرصه‌های فنی و صنعتی، رشد، توسعه و ترقی یافته بود، امروز کف این صنعت در کشورمان در حد بنز و تویوتا نبود؟ چرا ما در بسیاری از عرصه‌ها، چهره یک تیزهوش، نابغه و نخبه را داریم ولی در عرصه خودروسازی قیافه‌مان شبیه عقب‌ماندگان ذهنی و آدم‌های دست‌وپا چلفتی و پخمه است؟ آخر این چه حکایتی است؟ چه ماجرایی است؟ چه معمایی است؟

نکته بسیار مهمی که در این زمینه باید به آن توجه کرد این است که تأثیرات سوء عقب‌ماندگی صنعت خودروسازی در کشورمان صرفا به حوزه اقتصادی و معیشتی محدود نمی‌شود بلکه شوربختانه و با کمال تأسف باید گفت که به هر تقدیر، صنعت خودروسازی در افکار عمومی تبدیل شده است به تابلو و نمایشگر و به عبارت دقیق‌تر، به ابزار سنجش توان علمی و صنعتی کشور و بنابراین به‌دلیل وضعیت نامناسب خود، دیگر دستاوردهای علمی و فناوری در کشور را نیز در افکار عمومی تحت‌الشعاع قرار داده و چهره تابناک آنها را هم در زیر قیافه غبارآلود خود پوشانده و مخدوش کرده است. این مسأله به گونه‌ای است که اگر صنعت خودروسازی را یک عامل مؤثر در ایجاد و گسترش روحیه خودتحقیری به‌خصوص در قشر جوان کشور معرفی کنیم، سخنی به گزاف نگفته‌ایم. اما آیا راه‌حل این مشکل، ریشه‌کن کردن صنعت خودروسازی داخلی و روی‌آوردن کامل به واردات و مونتاژ خودروهای خارجی است؟ بی‌تردید پاسخ این سؤال منفی است، هرچند به وجود آمدن یک فضای رقابتی در عرصه خودرو در کشورمان، یک ضرورت تام و تمام است. به هرحال جای آن دارد که عقلا و دلسوزان و متخصصان امر، به‌دلیل اهمیت مسأله خودرو در اقتصاد و معیشت و روان جامعه، به چاره‌اندیشی در این زمینه بپردازند و پاسخی برای این سؤال بیابند که چرا با وجود سرمایه عظیم علمی و فناورانه در ایران، صنعت خودروسازی در کشورمان نتوانسته است به وضعیت قابل قبولی دست یابد و برای حل این مشکل و معما، چه باید کرد؟

یکصد و هفتاد و یکمین مزایده فروش املاک و مستغلات
آگهی شماره ۱۴۰۲/۳۷
www.paidariranian.ir
شرکت سرمایه گذاری عمران و توسعه پایدار ایرانیان (سهامی خاص)

رجوع به صفحات ۴ و ۱۷